

NAŠA VAS

GLASILO SLOVENSKE REPUBLIKANSKE STRANKE.

Izhaja vsak četrtek.
Stane celoletno 20 Din. (80 K)
" pol leta 10 Din. (40 K)
za inozemstvo 35 Dinara letno
za Ameriko 1 Dolara

Uredništvo in upravnništvo lista:
Celje, Razlagova ulica 11.
Glavni urednik: Anton Novačan.

Oglasi za vsak mm višine stolpca (64 mm) K 1-20
Mali oglasi do 30 mm stolpca (64 mm) . . K 1-
Pri stalnih inseratih znaten popust.

Biti ali ne biti, to je zdaj vprašanje.

Nasprotniki tulijo, oblasti že vzdigujejo svoj bič, nizke špijnske duše že vohajo s svojimi svinjskimi rilci okrog naših pristašev, izdajalci in ovaduhi stiskajo svoje zločinske glave, ne bi li zaslužili par Judeževih grošev z našo kožo, vsi batinaši in oberbatinaši, vsi škklafajzarji in oberškklafajzarji se pripravljajo, da bi z lažjo in nasiljem uničili in poteptali svobodno slovensko republikansko misel in vrgli iznova slovensko ljudstvo pod jarem hlapčevstva in teme.

Vse je na njihovi strani. Oni imajo državno kaso, imajo oboroženo moč, imajo v svojih rokah po koruptivnih in prodanih poslancih zakonodajo, imajo tisk in skratka vse, s čemer lahko držijo k tlom svobodno republikansko misel nas kmetov in delavcev in duševnih delavcev.

Mi pa smo goloroki, ubogi in nimamo razen „Naše Vasi“, ki jo vzdržujemo le z največjim trudom in z največjo požrtvovalnostjo, ničesar, prav ničesar, kar bi postavili v boj proti silni armadi teme, korupcije in nazadnjaštva.

Da, še nekaj imamo. Imamo poštenje, odločnost in junaško srce, imamo čisto idejo svobode, za katero gorimo z mladostnim ognjem navdušenja. Mi imamo močatost besede in poznamo svetost prisege, s katero smo obljubili vsem potlačeni in za svobodo trpečim neomajno zvestobo.

Pridite vsi k nam, ki trpite in se mučite, pridite vsi, ki ste žejni svobode in pravice.

Pridite k nam, vi duhovniki Slovenije, posebno vi mlajši, ki vas še ni okuzila trohnoba klerikalizma, in

rešite se k nam iz labirinta Slovenske Ljudske stranke, ki sedi nad slovenskim narodom kakor mōra, neplodna in v večne kompromise zapletena, nejasna in v sebi sprta, nesrečna Slovenska Ljudska Stranka, vi duhovniki Slovenije, zdaj je čas, da postanete visoki svečeniki ljubezni, pravice in prave republikanske svobode!

Pridite k nam vi, ubogi državni uradniki, ki so vas ponižali na kitajske kulje in vas hranijo le še s trnjem in osatom.

Zakaj, ne varajte se, vi duhovniki in uradniki Slovenije, nositelja našega pokreta sta naš kmet in delavec, in vi morete biti le izvrševalci volje kmetskega in delavskega morja. Prej ali slej, kmet in delavec bosta vladala.

Strnimo se vsi okrog čistega republikanskega praporja, na katerem blešči geslo naše: Naša vera, naš jezik in naša slovenska državnost v okvirju mogočne zvezne republike Jugoslavije, v kateri vladajta kmet in delavec na združni podlagi.

Že je v republikanskem taboru vsa Hrvatska in tudi junaški srbski kmet vzdiguje svojo ponosno glavo. Ne bo dolgo, ko bo zarožljala vitežka Šumadija in tedaj — brajle! — ali bomo mi Slovenci zadnji?

Mi hočemo državo, mi hočemo Jugoslavijo, toda ne žandarsko in militaristično Jugoslavijo, marveč skupno svobodno domovino Jugoslavijo, v kateri bo imel vsak, Slovenec, Hrvat, Srb in Bolgar, ključ od svoje hiše.

Naloga je velika in lepa, naloga je težka, naloga naša je strašna dolžnost. Dobro se zavedamo, dane bo šlo gladko in ne kmalu, verujemo pa, da bomo končno zmagali. Zavedamo se, da nas

vedel pa sem, da si je mislil: „Oh, prokleti tepci, kedaj bote tudi vi pametni gratali, da se ne bote več dali za nos voditi.“ B.

Genovska konferenca.

Beograd. Čez par dni po mojem prvem pogovoru z atom mesecem sem hodil zopet po noči po travnikih. Večkrat sem se ozrl na nebo, pa me star možakar ni hotel dolgo pogledati. Videlo se mu je, da je nevoljen, ker je tako hitro kadil svojo fajfo. Naenkrat pa mi namigne ter začne: „Veš kaj, dragi jugoslovanski fant, prav jezen sem na Jugoslavijo; ker pa Ti Slovenec ne moreš nič zato, Ti bom povedal, da sem zadnjič po tistem teatru v ententini dvorani v Genovi, saj veš, ko je Lloyd Džorž zazijal, Barthou pa pod mizo zlezal, kot Vaš Pucelj, De Facta pa vpil „Hanibal pred vratmi“ tudi malo pogledal v Beograd v Pašičevo kancelijo. Mislil sem, da ne bo nobenega notri tako pozno. Ko sem pa pogledal notri, sem videl, da so sedeli pri mizi gospod

bodo pregnjali in da bodo posebno nas, ki smo prvi v Sloveniji vzdignili republikanski prapor, z vsemi sredstvi skušali onemogočiti in uničiti.

Nič zato! Ako pademo mi prvi, pridejo za nami drugi, ki bodo vzdignili republikanski prapor iz naših mrtvih rok . . .

Naprej, republikanci! Širite našo misel od moža do moža, od žene do žene, od mladenke do mladenke, od fanta do fanta, povsod in vsekdar, pred cerkvijo in na sejnih, na božjih potih in na drugih sestankih! Bodite previdni in pametni, toda vedno odločni! Ako vam kdo poreče, da nismo zreli za republiko, odgovorite mu in recite: Ljudstvo je vedno zrelo, da se reši svojih tlačiteljev!

V združilni je moč! Združimo se vsi v silne nepremagljive republikanske vrste, zakaj, resnično, resnično vam povem: Biti ali ne biti, to je zdaj vprašanje! A. Novačan.

Zakaj smo republikanci?

Nasprotniki so zagnali krik, da je republikanstvo naše stranke nov trnek in vaba za volilce. Le poglejte si te kimovce! Voditelji Slov. Ljudske Stranke nastopajo republikansko in monarhistično, kakor jim pač sodi. Mnogo listov imajo in vsak piše drugače: eden za velekapitaliste, prilizane oderuhe, ki so gotovo monarhistični, drugi za male ljudi, delavce in kmete, tretji za omejene in ogrizene kloštarske samotarje, katerim vojska in življenske izkušnje niti mimo nosa niso švignile. Poslanci doma grmijo proti kraljevi 240 milijonski civilni listi, dajo se pa radi povabiti na dvor, kjer z naslodo in ponosom jedo iz zlatih skled, ki jih sestradan

Pašič, gospod Komunudi, gospod Pribičević in gospod Ninčič. Ne vem, kako se je zadnji tako hitro domov pripeljal. Vsi so sedeli nekako obupno. Ko so začeli govoriti, sem jih malo prisluškoval. Pašič je začel: „Veš, jaz ti bom po srbski povedal. Če ne boš razumel, pa ti potem prestavim na slovensko. Vzdignil je list in rekel: „Bože moj, zašto nismo v Evropi, zašto smo ovdje u toj prokletoj centralnoj Africi?“

Vsi trije ga pogledajo, potem pa le Komunudi vpraša:

„Šta ti je, zašto to pitaš?“

„Pašič pa pravi: „Gle bre, kako bi to sad lepo bilo, da smo u Evropi, mogli bi se svezati sa našom bračom Rusi, a tako ovdje ne možemo. Ovaj prokleti Francuz ima ovdje ove Senegale. Pa šta misliš, da bi ja počeo sa Rusima, odmah ide moja brada k vragu.“

„E Boga ti imaš pravo!“ reče Komunudi, „pa meni bi mogao odnesti ovaj lopov moj ameriksanski zajam (posojilo).“

narod plača. Od takih ljudi boste za stonj pričakovali, da postavijo republiko na svoj program, kakor zahteva 90 odstotkov našega ljudstva. Če bi bili poštene, bi to že davno storili, nas ne bi bilo treba — vsi bi bili v pravi Slovenski Ljudski Stranki. Soc. patrijoti so samo svojo volilno škatljico okinčali z republikanstvom, drugače so pa vedno na uslugo dvorjanov, in nagrade na škodo komunističnega delavstva so bogato plačale njihovo hlapčevanje. Sploh pa vsi, ki ste proti nam, nastopite z nasprotnim geslom, z monarhijo in narod naj vam odgovarja!

Vprašajmo preproste ljudi, pa naj so zmetali svoje kroglice v to ali ono volilno škrinjico! Večina bo odgovorila: „Hrvati imajo prav. Naša stranka mora biti odločno in pošteno na republikanskem stališču, voditi pa nas morajo ljudje, ki so izkusili vojno in ki so pripravljeni za svoje nazore tudi vse prestatiti in žrtvovati.“ — V državi takih političnih metod kot so naše — sicer smo pa v tem edini na svetu — je monarhistična vladavina največja nesreča. V republiki se razne klike ali „porodice“ lahko naskočijo, v monarhiji se pa skrivajo in lezejo pod nedotakljivo krono in kraljevi plašč. Izgovor, da je pri nas vseeno: monarhija ali republika, ker je glavno zlo nekaj belgrajskih rodbin, ki imajo vse v svojih rokah in tudi kralja, ne velja. Gotovo je, da te vsemogočne rodbine ali „porodica“ živijo in padejo z monarhistično vladavino. Pašič ali Pribičević ne more postati predsednik republike, samo v monarhiji lahko izvršuje neomejeno in celo kraljevsko oblast, deli državo, uničuje že sprejete zakone o delavski zaščiti, obeša

Hitro se oglasi Pribičević: „Pa meni moju krasnu originalnu sliku, diplomatska škola.“

Nato pa je Ninčič začel:

„I meni bi mogao taj vrag odneti moje vanjske m — mbre — prozore, koje su ovi naši radikalski i demokratski šloseri tako slabo pritvrdili.“

„Vidite bračo“ reče Pašič, „zbog toga moramo sa Francuzom. Pa još nešta. Pomislite bračo! Ovakovo ljubav, kako je Orleanska djevojka, kake nema svet, toga ja ne mogu tako brzo pustiti.“

„Pravo imaš!“ zakličejo tudi drugi! Veš fant, ta strahopetnost pa me je tako vježila, da nisem hotel več poslušati, pa sem se spet obrnil proti Genovefi. Pa še ponoči je bilo. Saj veš, da mora stari nočni policaj povsod pogledati, kaj se godi. Mislil sem si pa: Hudič vzemi babo in brado in zajam, sliko in okna. Saj je tudi na Ruskem kakšna fejest ženska, zajam, okna in sliko bi pa že tudi dobili kje drugod. Kljukec.

Pogovori z mesecem.

Hanibal ante portas!

Rimljani so imeli pred kartaginskim vojskovodjem Hanibalom, kateri jih je pošteno naklestil tak strah, da so otroke strašili s tem bavbavom in jim klicali: „Hanibal pred vratmi!“

One dni, ko je Čičerin na genovski konferenci proglasil rusko-nemško zvezo, je pa ravno mesec malo pokukal v ententino dvorano ter mi namignil z očmi, kar sem prav dobro razumel, potem pa mi je stari možakar povedal: „Oj ti jugoslovanski fant, ob lep prizor si prišel! Smejati bi se bil, da bi od smeha počil, če bi to videl, kar sem jaz. Lloyd Džorž je zazijal, lasje so mu stopili po koncu, Poincare pa pod mizo, kot vaš minister Pucelj oni dan, veš, ko se je v Belgradu malo streslo. De Fakta pa je de fakto ponorel ter vpil: Hanibal ante portas (Hanibal pred vratmi).“

Potem pa si je mesec fajfo nadržal pa se nasmejati. Rekel ni nič,

politične krivice, ki jih je rodilo brezprimerno nasilje in vodi tudi na zunanji politiki, ki je celemu kulturnemu svetu zoperna in nasprotna. S Srbi, ki so proti „porodici“, proti režimu, ki danes vlada, to so republikanci, komunisti, socialisti se bomo lahko sporazumeli. Sploh pa bodo obdržali glavno besedo pri ustvarjanju in ureditvi zvezne jugoslovanske republike tisti, ki so že od nekdanjih republikanci — to so delavni sloji cele Jugoslavije in ogromna večina hrvatskega naroda. To je lepa in dobra večina, ki ima v vsakem oziru toliko moči in volje, da je preselitev „porodice“ iz monarhije v republiko nemogoča.

Smešno je, če govorijo prikriti monarhisti ali neodkriti republikanci kot so klerikalci o zvezi z Bolgarijo. Stopite najprej kot iskreni republikanci na plan, ker samo v zvezni republiki je taka spojitev mogoča.

Intrige, ki se pletejo okrog dvorov so brezmejne, kralji in carji se ženijo in v svaibenem razkošju se narodu nalagajo krvave žrtve v tuje interese. Tega ni v republiki in tudi dvornega podrepništva ni, ki se kaže v tem, da oblasniki za ordene in nagrade, iz slinavega hlapčevanja izrabljajo svoja uradniška mesta ter iz naroda pri vsej revščini in obupu prešajo razne „narodne darove“.

Drugič več, za enkrat je pa teh razlogov dovolj, da se pod zvezno-republikanskim praporom združijo vsi kulturni ljudje, vsi stoji, ročni in duševni delavci, delavci in kmetje, ko bo pa doseženo kulturno in prodno obiležje javnega in državnega življenja, lahko zopet stopi vsak s svojo zahtevo in idejo na plan brez strahu pred obznanom in pandurjem, pred zaroto in intrigo. G.

Republikanska Hrvatska.

Belgrajska „Republika“ glasilo srbijanskih republikancev, prinaša z dne 9. aprila uvodni članek pod gornjim naslovom. Ker vemo, da naši ljudje radi berejo hrvatski in tudi razumejo, prinašamo ta zanimivi članek v štokavščini:

„Nema valjda danas u celom svetu ni jedne zemlje, koja je u jednom pitanju tako jednostuna, kompaktna (čvrsta) i složna kao što je to Hrvatska sa svojim narodom u pitanju republike. To pitanje izbilo je svojom elementarnom (naravskom, prirodnim) snagom na prošlim izborima za t. zv. Ustavotvornu Skupštinu, i od tada je uspelo da zahvati i najudaljeniji kut ne samo Hrvatske, nego i drugih susednih ili udaljenijih oblasti od nje. Hrvatski seljak danas se toliko srodio i saživeo sa idejom republike, da mu ona predstavlja novu religiju (vjeru) novo spasenje. On od nje očekuje ne samo svoja seljačka prava, svoju ekoromsku bezbednost (gospodarsku sigurnost), nego u njoj vidi i svoju političku individualnost (osebujnost, samostalnost). Ogromna je zabluda misliti, kako to hoće da predstave pristalice monarhističkog režima i propovednici budže i nadžaka, da je hrvatski seljak zaveden, obmanut, i u najvećem broju slučajeva prosto varan. Hrvatski seljak je iskren, otvoren i u svojoj skromnosti možda bi mogao u sve prepoverovati nego u monarhiju. Taj seljak je imao u jednoj monarhiji gorkih iskustava, on je u njoj toliko patio, da se sada ne može pomiriti ni sa engleskom ili kojom od skandinavskih monarhija. Ta je monarhija propala i seljak je mislio, da mu je došao dan slobode,

dan ostvarenja njegovih bitnih prava, dan, kada on može slobodno i bez ustezanja reći svakom u oči: sada sam svoj, nisem više tuđ; sada sam čovek. Ali na žalost, došla je druga jedna monarhija, koja se potrudila, da taj entuziazam (zanos), hrvatskog seljaka potpuno razbije i da ga irgne iz zanosa. U kratkom vremenu on se oselio u jednoj, istina novoj, al zato ni malo boljoj državi, nego što je bila stara, s kojom se on već bio razkrstio. U toj novoj monarhiji SHS on je izgubio i mnogo stvari, koje je imao u staroj. Nastao je jedan besprimeran nered u svim granama državne administracije (uprave), korupcionizam (podmitljivost) i protekcionizam (pristranost) širio se na sve strane i hvatao duboka korena; lična i imovna bezbednost, u koliko nije bila čuvana svojim sopstvenim snagama, svedena je na nulu (ništicu), a izigravanje narodne volje, građanskih (državljskih) i političkih prava dostiglo je jednu krajnju i neverovatnu granicu. Sve to od jednom trglo je hrvatskog seljaka iz ekstaze, iz sna o državi k republiki, koju je i kakvu je zamišljao. On se našao prsa o prsa sa jednom vojničko-žandarmskom i vrlo rdjavo i nesredjeno birokratisanom (činovnikom) monarhijom, s kojom iznova mora započeti borbu do pune pobeđe, za ostvarenje, slobodne seljačke republike. Gruba i svirepa (okrutna) stvarnost goni ga, da tu borbu što skorije završi punom pobedom svojih republikanskih ideja.

U toj borbi hrvatski seljak nije usamljen. Polako, ali sigurno, ideja republike osvaja u celoj zemlji sve, što je čestito, napredno i što nezavisno misli. Ta je ideja zahvatila duboka korena, i ako ne onoliko, koliko u Hrvatskoj, i u Crnoj Gori, Makedoniji Slovenačkoj, Hercegovini, Dalmaciji, pa i u samoj Šumadiji. Hrvatski seljak, koji je umeo, da ceni mučeništvo, stradanje i borbu srpskog seljaka za slobodu pod Turcima, treba da pravilno i dobro shvati njegovu prividnu ravnodušnost u pitanju monarhije ili republike, Strašni ratovi, koji su svojim varvarstvom, uništavanjem ljudskih života i rušenjem ekonomskog stanja prevazišli sve ratove, koje je do sada vodio srpski seljak, stvorili su jedan takav kaos, da je taj seljak morao prvo da osigura koliko toliko svoju egzistenciju, svoju nezavisnost. I ako se današnji upravni monarhistički faktori, prema svome naopakom i rušilačkom radu, namerno trude, da seljak ostane što više u položaju zavisnosti od njih, t. j. od državne vlasti, kako bi ga mogli što duže bezdušno eksploatirati i varati, ipak se seljak Šumadije polako podiže i oslobadja.

Sa sve to većom nezavisnošću od državnih faktora i vladajućih monarhističkih partija, njemu se povraćaju i šire vidici i moć razlikovanja dobra od zla, republike od monarhije. On na svojoj sopstvenoj koži oseća sve zlo, koje su od povratka u zemlju stvorili trabanti (sluge) monarhije i neodgovorne klike (bande). On svom širinom svoje duše i dubinom svoga srca shvaća i oseća sve nepravde i nečovečnosti, koje se vrše prema hrvatskom, makedonskom i crnogorskom seljaku. Šumadinski seljak, koji se tako neustrašivo borio za slobodu, ne će i ne može dopustiti, da se koji bilo narod, ili ma koja oblast oseli u nekom ropstvu pod Šumadijom.

Republikanska Hrvatska može se s pravom ponositi, što je razvila i visoko uzdigla zastavu slobode, mira,

ravnopravnosti i čovečnosti i koja ju još uvek drži uzdignutu, čvrsto verujući, da će uskoro osvanuti dan, kada će se ostvariti njene pravedne i opravdane težnje. Monarhistički sistem, svojim brezumnim postupcima iskopa je dovoljno dubok grob, koji će ga uskoro pokriti kao i sve one kužne otrovne klice, koje su kvarile i trovale društveni organizam. Na tom grobu razvičese jedna nova zajednica, Federativna Republika Južnih Slovena, koja će značiti ljubav i slogu medju srodnim plemenima i narodima i prvu pobeđu prava radnika i čoveka.

Boža L. Pavlović.

Samostojnim poslancem!

„Slabostojni gospodje Drogenigg, Urek & Comp.“! Cela vas je brala pismo našega rojaka, v katerem se strašno pritožuje čez nečloveško postopanje z vojaki v južnih krajih države. Ne maramo prati tega po divjakih smrdečega in umazanega perila, katerega kopičite po vojarnah, ker nožemo, da bi se nam predbacivalo, da smo nahujskani. Toda zapomnite si, Vaših grehov Vam ne more odpušiti tudi Bog v nebesih.

Gospodje Urek, Drogenigg in drugovi! Mislite, da bodo naši fantje, ako se bodo pod obstoječimi razmerami sploh kedaj zdravi vrnil, z Vami lepo ravnali. Ali si bodete upali stopiti pred nje kot bodoče volilce. Ali morda mislite, da bodedo mi obupni starši dajali na taka pisma še zapunice?

Ali ne delate Vi iz nas in naših fantov sovražnike države?

Vi ste prvi, ki spadate na zatožno klop, ker ste nas z Vašim ravnanjem privedli do skrajnega. Ali ne veste, kaj ste naredili s tem, ko ste privolili, da — še celo agitrali za to, da se naše fante in naše častnike premesti v kraje, kjer razsajajo kužne bolezni, katerih Slovenija dosedaj ni poznala. Vi ste lastni narod izročili duševnemu in tudi telesnemu propadu.

Naši fantje trpijo duševno in telesno in se vračajo nezdravljeni na svoje domove. Zakaj ste tej pogubonosni gonji naših fantov prikimali z glavami kot kitajci pred svojimi mandarini. Ako hočete, da služijo naši fantje v južnih krajih v svrhu širjenja kulture, pa postavite slovenske polke pod komando slovenskih poveljnikov.

Ne hodite torej več farbat ljudstva po Sloveniji z Vašimi nauki o centralizmu, ker je Vaša farba zastrupljena.

Mi slovenske matere, očetje, sestri in bratje naših mučencikov Vas iz enega grla tožimo!

Tožimo Vas pred celim kulturnim svetom.

Skesani bivši pristaši samostojne.

Republikanski shod v Krškem.

V nedeljo, dne 7. maja 1922 ob 10. uri se je vršilo v Krškem v gostilni Jerman zborovanje Slovenske Republikanske Stranke pod predsedstvom Franca Hočevarja iz Rajhenburga. Shodu je prisostvovalo okrog 100 ljudi, kmetov in tržanov, ki so sledili z zanimanjem izvajanjem govornikov br. Štamparja in Hočevarja. Prvi je v glavnih črtah orisal kmeto-delavsko gibanje Slovencev v preteklosti in sedanosti in pojasnil vzroke, zakaj še to gibanje ni doseglo dosedaj svojega zaželjenega cilja, vsled česar kmet in delayec še danes robotata v korist delamržni gospodi. Razložil je nadalje delovanje današnjih slovenskih strank, zlasti SKS, ki s svojimi strankarsko poli-

tičnimi boji ovirajo razvoj kmeto-delavske misli ter puščajo s tem vodo na mlin visokim belgrajskim krogom, ki hočejo imeti iz nas svojo molzno kravo. Povdarjal je, da je naš cilj velika Federativna Republika Jugoslavija, v kateri hočemo biti združeni tudi z Bolgari, ki so tudi naši bratje in Jugoslovani, kakor mi. Letakšna oblika vladavine bi bila pravi izraz ljudske volje in bi mogla jamčiti nemoten gospodarski razvoj cele države. V veliki Federativni Jugoslaviji bi odpadli izdatki za vzdrževanje številne armade, kar bi znatno olajšalo davčna bremena. Naši sosedi pa bi nas veliko bolj rešpektirali, ker bi videli v nas mogočne zaščitnike miru na Balkanu.

Brat Hočevar je naglašal nespametno zunanjo politiko naše vlade, ki podpira Wranglovce in se naslanja na hinavsko entento, katere nas izkorišča in pritiska našo valuto k tlom. Omenja zahtevo ruske vlade na genovski konferenci po razorožitvi, kar bi naj tudi mi zahtevali. Opisuje nadalje bedo malega kmeta in delavca v naši državi, katere vzdihujeta pod neznosno draginjo in imata samo dolžnosti, pravic pa nobenih. Govori o nasprotnih kmeto-delavske misli, katerim se pod današnjim režimom, ki ščiti njih interese, najboljši godi. Končno pozivlja zborovalce, da naj zapustijo svoje dosedanje stranke ter se strnejo v našo, to je Slovensko Republikansko stranko, katere najmanjše jedinice so „Republikanski Vaški Sveti“.

Ker se po končanem govoru ni oglasil nikdo od navzočih k besedi, je bil shod ob pol dvanajstih zaključen. Omeniti je, da je bil sklican shod brez vsake poprejšnje agitacije in v kraju, kjer še ljudstvo sploh ni vedelo o ustanovitvi SRS. Kljub temu pa je bil uspeh dovoljen, kar pričča dejstvo, da se je po shodu vpisalo več kmetov kot naročniki. Nekateri od teh so izjavili, da so se sami bavili z mislijo na ustanovitev Republikanske stranke v Sloveniji, pa si s svojim mišljenjem spričo današnjega krutega režima niso upali na dan.

Izjava Hrvatske Republikanske Seljačke Stranke.

Sovražniki Stepana Radiča, republikanskega gibanja in seljačke svobode sploh, se tekom zadnjega leta niso mogli dovolj nakričati o izdajalcu Radiču, o plačanem Radiču, o njegovem izdajalstvu in so mu postavljali vsemogoče zanke, da bi ga ujeli v mreže svojih krutih paragrafov. Sedaj pa je Hrvatska Republikanska Seljačka Stranka strgala krinko vsem nizkim ovaduškim dušam z izjavo, ki se glasi:

Peščica gosposkih beguncev v Budimpešti, Dunaju in Gradcu deluje pod imenom „Komiteja hrvatskih emigrantov“ baje na osvobojenju Hrvatske in hrvatskega naroda. Ta odbor je te dni ukrenil že vse potrebno, da z madžarskimi karlisti imenuje hrvatsko vlado, katero naj bi Italija takoj priznala in ki naj bi bila zastopana tudi v Genovi. Hrvatski blok je objavil naznanilo, v katerem najhuje obsoja ta odbor. Zaradi tega so se ti gospodje za nekaj časa pomirili. Toda na pobudo nekaterih belgrajskih mogotcev, ki pozdravljajo sedaj, ko zboruje konferenca v Genovi, vsako najmanjše gibanje na Hrvatskem, pripravlja ta odbor za sredi maja vpad nekam v Podravino (ali Prekmurje), baje tudi nekam na Gorenjsko. Zaradi tega opozarja vodstvo hrvatske republikanske seljačke stranke vse

vsaditi eno čvrsto drevo nego deset slabičev.

Sajenje se vrši sledeče:

Ko so se prikrajšale predolge in odrezale vse poškodovane korenine, se poslavi drevesce na nasipano zemljo v jamo. Na nasipnem kupčiču se porazdele korenine v obliki kroga tako, da segajo nekoliko poševno v zemljo. Delo sajenja opravljate dve ali tri osebe. Prva oseba, ki drevo sadi se postavi v ali poleg jame in porazdeli z rokami korenine, medtem ko druga dobavlja z lopato potrebno zemljo ali kompost. Najboljša zemlja, ki smo jo pri izkopavanju jame zložili posebej, se pomeša s kompostom in porabi pri zasipanju in zatlačenju korenin. Oseba, ki drevo sadi, ima paziti na to, da ne ostanejo nobeni prazni prostori med posameznimi koreninami. To se doseže najbolje s tlačanjem zemlje med korenine z rokami, ne pa s stresanjem ali privzdigovanjem drevesa. S takim ravnanjem bi spravili korenine v nepravo lego okoli debla ter povzročili, da bi se združile in zasukale. Ko so vse korenine pokrite približno za dlan visoko z zemljo, potlačimo vso zemljo z nogami v krogu okoli debla. S tlačanjem začnemo ob robu jame. Ako imamo na razpolago še kaj gnoja, se ta sedaj potrosi in nato jama do vrha zadela. Pri spomladanskem sajenju je treba drevo zdatno zaliti, predno se jama popolnoma zasuje. Pri jesenskem sajenju lahko zalivanje izostane. Z zalivanjem dosežemo, da se zemlja in korenine bolje vleže in prime. Gnoj pa, ki smo ga potrosili nad koreninami v jamo, ne daje koreninam samo dobre hrane, ampak jih varuje tudi po zimi pred hudim mrazom, po letu pa pred izsušenjem.

Pripomnim, da je rezali korenine z ostrim nožem ali škarjami in sicer poševno na spodnji strani. S tem omogočimo, da rane preje zacelijo in da v bližini ran poženejo nove korenine. Če bi pa rezali korenine poševno od gornje strani ali pa s topim orodjem, bi ne mogle tako hitro zaceliti in bi začele lahko na rezni ploskvi trohneli.

Pri rezanju korenin je odstraniti edinole poškodovane korenine in prikrajšati samo konce drobnih korenin. Vsako drugo rezanje je opustiti; kajti čim manj zdravih korenin odstranimo, tem večji uspeh bomo imeli pri sajenju.

Gredico okoli drevesa je napraviti koričasto, da vlaga od drevesa ne odteka, kar je posebne važnosti v suhih letinah. V takih letinah je pa dobro tudi na novo vsajena drevesa večkrat zalivati. Vek. Štampar.

Po svetu.

Čudežno dete. Letos je poteklo dvesto let, odkar se je porodil neverjetno nadarjen otrok, ki je vzbujal v svojem četrtem letu pozornost vsega sveta. To je bil mladi Christian H. Heineken iz Luebecka. Ko je imel deset mesecev, je z nenavadno natančnostjo opazoval vse predmete v hiši svojih roditeljev in ko so mu ti in dojlja imenovali te predmete ter ga prihodnji dan vprašali po imenih, je otrok pokazal z roko na vsak imenovan predmet. Razen tega je poskušal točno izgovarjati imena vseh pokazanih mu predmetov. — Stariši so poklicali učitelja in mali Christian je znal v osmih tednih skoro celo biblijo, poznal je stari in novi testament in svetovno zgodovino preje, nego je dovršil eno leto. Posebno se je zanimal za zemljepis, tudi je, še ne

prav tri leta star, poznal že okoli 8000 latinskih besed, a čital je že nemško in latinsko. Le pisati se je naučil šele s štirimi leti. Vrhunec njegovega čudežnega življenja je bil pot v spremstvu dojlje v Kodanj, kjer je bil sprejet pri kralju, in kjer je, sedeč v naročju dojlje, odgovarjal celi dve uri na različna vprašanja, ki mu jih je stavil začuden kralj. Temu krasno razvitemu duhu pa je bila v očitnem nasprotju telesna slabost dečkova. Slabost je vidno ter je umrl 27. julija 1721 v starosti 4 let, 4 mesece in 21 dni.

Konec sveta. Leta 1910., ko se je imel spomladi pokazati Halleyev komet, se je prerokovalo o koncu sveta, kar je povzročilo med ljudmi veliko razburjenje in mnogo jih je od strahu končalo s samomorom. Toda prerokovanje se je izkazalo za tako lažljivo kakor tisoč drugih. Sedaj pa se je znašel neki dr. Bernd, ki prerokuje, da bo leta 2000. konec sveta. Svoje prerokovanje utemeljuje s prerokbami irskega škofa Malahije živečega v 12. stoletju. Škof Malahija je izdal knjigo prerokb, v kateri navaja „točno“ vse papeže. Vsakemu papežu je dal posebno označbo. Tako ima po Malahijevih prerokovanjih papež Leon XIII. pridevek „lumen de coelis“ (luč z nebes), kar se kolikor toliko ujema, kajti papež Leon XIII. je imel v svojem grbu zvezdo repatico. Benediktu XV. je dejal Malahija „religio depopulata“ (ljudje brez vere), kar bi za dandanašnji čas tudi veljalo. Po Benediktu XV. našteva Malahija samo še osem papežev; poslednji izmed njih naj bi bil Peter Rimljan. Tedaj bo človeštvo propadlo in strašni sodnik bo sodil svet. Dr. Bernd pravi da bo to okoli leta 2000., kar se ujema tudi s prerokovanji drugih narodov. Vzhodni narodi trdijo, da bo obstojalo človeštvo le 6000 let — 3000 let pred rojstvom velikega modrijana Caratustre iz 3000 let po njegovi smrti. Ker je bil rojen Caratustra 1000 let pred Kristom, bi čakala torej naše naslednike leta 2000, neizogibna smrt.

Pri vseh teh prerokovanjih je čudno samo to, kako more pisati take senzacionalne stvari doktor in kako more najti človeka, ki mu jih založi in pusti fiskati.

Za zabavo.

Stara navada je železna srajca. V nekem mestecu je imel en zdravnik papigo, katera je vsakega došleca osorno vprašala: „Kaj češ?“ Tudi temu pliču menda ni bil nič kaj všeč njegov politični zapor v zdravnikovi predsobi; zato je nekega dne izrabil ugodno priliko in jo kot prost republikanec popihal iz kletke ter se po dolgem letanju vsedel na slamnato streho nekega kmetiča. Kmetič, kateri tako lepega pliča še nikoli videl ni, je pristavil k strehi lestvo ter prav oprezno splezal po njej, da bi ujel papigo. A glej! Komaj se približa na korak, že zavpije plič: „Kaj češ?“ Osupnjenemu kmetu pade fajfa iz ust in v svoji prirojeni pasji poniznosti sname brzo klobuk z glave ter odgovori: „Oh nikan mi ne zamerite, da se nisem odkril, jaz res nisem vedel, da ste vi Gospod!“

Dobra žena in mati ima vedno nekoliko steklenic lekarnarja Fellerja prijetno dišečega „Elsafluida“ pri hiši. Dobro služi za drgnjenje hrbta, rok, nog in celega telesa, kot kosmetikum za usta, kožo in glavo. Mnogo močnejši, izdatnejši in delujoči kakor francosko žganje. 3 dvojne steklenice ali 1 špeciialno steklenico skup z zamotom in poštnino za 72 K pošilja: Eugen V. Feller, Stubica donja, Elstrg št. 318, Hrvatska.

Štefan Borlak
lesna trgovina, Celje
parna žaga Št. Jur ob juž. žel.

**Kupuje in prodaja
: vsakovrstni les. :**

14-11

Oglejte si 52-10
manufakturno trgovino
J. KUDISZ
Celje-Gaberje št. 16,
nasproti vojašnici Kralja Aleksandra.
Priporoča se vsem odjemalcem:
:: na drobno in debelo. ::
Dospela je velika množina inozemskega blaga po zelo nizkih cenah; na primer sukno za moške in ženske obleke, celof, silon in raznovrstno manufakturno blago.

Anton Lečnik
urar, zlatar, optik,
CELJE, Glavni trg 4.

Popravila točno in dobro.

Za zlato in srebro se plačuje najvišja cena.

52-12

Iščem mlin

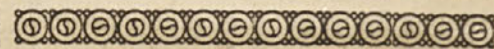
z nekoliko zemlje v najem ali za kupiti. Naslov v upravnistvu lista „Naša Vas“.

Fotograf „Pelikan“

umetniški zavod v Celju Razlagova ulica poleg hotela Union, priporoča cenl. občinstvu svoje slike v znani dovršenosti.

SLIKE: za poroke, za društva, za tovarne, za nagrobni kamen, rizbe za klišeje, za lepake, razglednice in razno reklamo, povečave po vsaki sliki in vsaki izpeljavi.

6-4

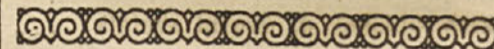

Kupujem vsako množino

smrekovega lesa,

debelina 10—50 cm, parjene bukovine in stavbenega lesa franko državne meje.

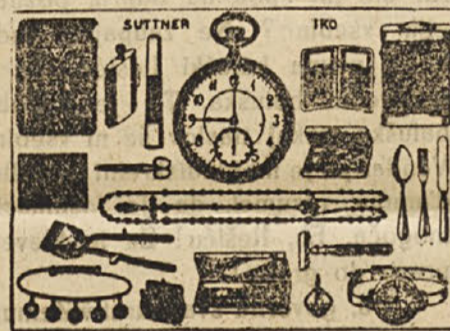
Ponudbe na Fratelli Odoardi Roma (Rim) Via Vespasiano 58 ali Hotel „Union“ Celje. 15-2

Širite „Našo Vas“.

Našli bodete

veržice, prstane, uhane, narokvice od raznih potrebščin

Tvorniške tvrdke H. SUTTNER, Ljubljana, št. 979.
Samo 1 dinar je treba poslati za stroške ako želite da se vam takoj brezplačno pošlje veliki katalog. 12-8

za lastno uporabo in darila predmete v zlatu, srebru, nakite, ure, in krstne spominske obeske, ter od raznih potrebščin

kaj iščete

pri znani firmi Suttner po najnižjih dnevni cenah v najlepšem modernem izdelku.

Žlice, nože in vilice, škarje, žepne nože, doze za cigarete in duhan, strojeve za brljanje, nažigače i. t. d.

vsebuje sjajni katalog s slikami od

Štefan Lokar
Gaberje pri Celju 26-15
Kupuje in prodaje vsakovrstni stavbeni in rezani les.

Franc Čater

posestnik in lesni trgovec v CELJU se priporoča 52-18

za nakup in prodajo vsakovrstnega lesa.

TISKARNA A. RODE

Vizitke, poročna naznanila, zavilki, pisma, računi, bolete, vabila, lepaki, letaki, posmrtnice, cirkularji, stroškovniki, trgovske karte, knjige v vseh velikostih, brošure, časopisi ter sploh vsa v tiskarsko stroko spadajoča dela v eni ali več barvah. :: izdelovanje štampilij iz kavčuka.

LASTNA KNJIGOVEZNICA

izvršuje vsa v svojo stroko spadajoča dela cenno in okusno.

CELJE, RAZLAGOVA ULICA 12.